

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XII, брой 7, м.юли 2019 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.5
2. Проекти и програми – стр.5 – стр.8
3. Нашата консултация – стр.8

<http://buletin.nfri.bg/>

НОВИНИ

Заседание на Националния съвет за хората с увреждания

На 7 август се проведе редовно заседание на Националния съвет за хората с увреждания, в което участва председателя на НФРИ Е.Тодорова.

На заседанието бяха обсъдени и приети проекти на Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност, Методика за финансиране на проекти за създаване на центрове за защитена заетост и на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за устройство и организация на работата на

органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи

Съвет за наблюдение по Закона за хората с увреждания (ЗХУ) към Омбудсмана на РБългария

На 8 юли 2019 година се състоя официалното конституиране на новия Съвет за наблюдение по Закона за хората с увреждания (ЗХУ) в институцията на омбудсмана на Република България.

Омбудсманът Мая Манолова представи в институцията новия Съвет за наблюдение на и за хора с увреждания. Съветът е мониторингов орган, който по силата на Закона за хората с уврежданията (ЗХУ) има за задача да осъществява наблюдение за прилагането на политиките за защита правата на тази уязвима група от обществото у нас, както и да съблюдава изпълнението в най-пълна степен на Конвенцията на ООН за хората с увреждания. Мандатът на Съвета е 4-годишен.

Омбудсманът е първият председател на този нов орган и като такъв е натоварен с функцията да конституира Съвета. По ЗХУ мониторинговият орган се състои от 9 членове - двама представители, определени от омбудсмана на Република България – Мая Манолова и Диана Ковачева, двама представители, определени от председателя на Комисията за защита от дискриминация – Ана Джумалиева и Баки Хюсеинов, един представител на академичната общност, определен от Българската академия на науките – Стоян Ставру, както и четирима представители на организациите на и за хората с увреждания, определени от тях.

През юни се проведе процедура за избор на представители на организации на и за хора с увреждания в Съвета за наблюдение. Участие в процедурата взе и председателят на УС на НФРИ Е.Тодорова. Общо участваха 34 организации и номинираха 11 кандидати за членове. Специално създадена от Омбудсмана Комисия, преброи на публично заседание гласовете, като най-много подкрепа получи Васил Долапчиев – Съюз на слепите в България, Весела Одажиева - Движение на българските майки, Ива Поповска – Асоциация на родители на деца с епилепсия и Илиана Малинова – Българска асоциация за лица с интелектуални

затруднения. На срещата се дискутираха редица актуални проблеми пред гражданите с увреждания и техните близки, като включването в механизма лична помощ, асистентските услуги за възрастните хора след 31 август т.г., финансовата подкрепа по ЗХУ, медицинската експертиза и др.

25 милиона лева в подкрепа на предприемачеството чрез микрокредитиране

Фондът на фондовете подписа споразумения с Първа инвестиционна банка, Микрофонд и СиС Кредит за предоставяне на микрокредити на стартиращи и социални предприятия, лица от уязвими групи или младежи до 29 г., които имат желание да стартират собствен бизнес. Кредитите се отпускат с финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Около 850 предприятия ще могат да се възползват от предоставения ресурс в размер на повече от 25 млн. лв. Размерът на микрокредитите е от 5 000 до 48 895 лв. Кредитите са със срок на погасяване до 10 години с до 2 години гратисен период за погасяване на главницата по кредита. Средствата, които се предоставят от Фонда на фондовете, са с нулева лихва, а финансовите посредници прилагат пазарна лихва. По този начин крайните получатели на финансирането теглят кредит със значително по-ниска лихва от пазарната.

„Това е една сериозна подкрепа за бизнес начинанията на стартиращите и социалните предприятия, както и в подкрепа на цялостната политика на държавата по отношение на пазара на труда. Целта на инструмента е да подобрим достъпа до финансиране на малките предприятия и на лицата от уязвимите групи“, коментира изпълнителният директор на Фонда на фондовете Александър Георгиев. Той уточни, че по първия транш на финансовия инструмент са отпуснати близо 100 кредита на стойност над 1,5 млн. лв. Сред кредитираните микропредприятия са център за обучение на деца по ментална аритметика, социално предприятие с обществена пералня, в която работят хора с увреждания, кабинети по дентална медицина, малки ресторантчета в туристически райони.

Заместник-министърът на труда и социалната политика и ръководител на Управляващия орган на ОПРЧР Зорница Русинова подчерта, че темата за предприемачеството винаги е била в ползрението на Министерството на труда и социалната политика. Тя припомни, че въпреки рекордно ниската безработица, все още съществува проблем с липсата на кадри с необходимите знания и умения. В същото време в малките населени места няма реален голям бизнес, който да поеме част от работната сила тях. „Вярваме, че възможностите за микрокредитиране на предприемчиви хора, които в рамките на собственото си населено място могат да направят малка семейна фирма, е добър начин за създаване на заетост и подкрепа на иновативни мислещи хора, които искат да развият свой бизнес“, коментира тя.

Русинова уточни, че за първи път на социалните предприятия се дава възможност да кандидатстват за кредит чрез този финансов инструмент. До момента са създадени малко над 250 социални предприятия с грантово финансиране. Според нея с кредит от Фонда на фондовете те могат да подкрепят и разширят дейността си.

Първа инвестиционна банка ще отпусне кредити в размер на 19,3 млн. лв., Микрофонд - 3,23 млн. лв., СиС Кредит - 2,84 млн. лв. Изпълнителният директор на ПИБ Севдалина Василева коментира, че целта на банката е с тези средства да успее да достигне до максимално широк брой клиенти, на които да помогне за стартирането и развиването на собствен бизнес. „Проучванията показват, че помощта за един малък предприемач достига до още трима души. По този начин се изгражда една мрежа, която подпомага и стимулира развитието на икономиката“, допълни Василева.

Изпълнителният директор на Микрофонд АД Георги Бресковски уточни, че намеренията на финансовия посредник са по новото споразумение да финансират приоритетно проекти за закупуване на активи. До момента от Микрофонд са отпуснати около 70 кредита на обща стойност около 1 млн. лв. Клиентите на Микрофонд са създали около 85 нови работни места. Изпълнителният директор на СиС Кредит Пламен Йончев заяви, че условията за обезпеченост на кредитите ще бъдат още по-облекчени, като ще се изисква минимално собствено участие на кредитополучателите. Много по-гъвкава ще бъде и схемата за усвояване и погасяване на кредита. Йончев уточни, че за първия транш са сключени около 40 договора на стойност около 500 000 лв.

Актуализиране на данните на специализираните предприятия в Регистъра към АХУ

Специализираните предприятия, регистрирани в Регистъра на Агенцията за хората с увреждания, които ползват преференции, съгласно чл.50 ал.1 от Закона за хората с увреждания за възстановяване на 50 на сто от внесените осигуровки на работещите по трудово правоотношение лица, следва да имат предвид следното:

1. Средствата за възстановени осигуровки ще се изплащат от Агенцията за хората с увреждания, единствено при условие, че **данните в Регистъра на специализираните предприятия** и кооперации на хората с увреждания за предприятието **отговарят на посочените данни в справките за периода на възстановяване на средствата.**

2. Ако кандидатствате с инвестиционен проект към Агенцията за хората с увреждания също трябва да сте подали актуални данни, които са отразени в Регистъра на специализираните предприятия и кооперации. Желателно е да актуализирате и основните си дейности в Регистъра, ако някои от дейностите вече не извършвате, а са отразени в регистъра към настоящия момент.

Контролът от АХУ се осъществява регулярно по отношение на:

- ✓ възстановените 50 на сто внесени осигурителни вноски;
- ✓ оборудване по инвестиционните проекти;
- ✓ спазване на тригодишния срок при наемане на лица с трайни увреждания по проекти на АХУ;
- ✓ проверка на списъчния състав и други.

В тази връзка следва да се спазва чл.85, ал.2 от Закона за хората с увреждания, за уведомяване на АХУ за всички промени в обстоятелствата, вписани в Регистъра, в 14-дневен срок от настъпването им.

При установяване на последващи несъответствия между подаваните данни за възстановени осигуровки и актуалните данни в Регистъра за същия период, Агенцията за хората с увреждания ще преустанови изплащането на средствата в размер на 50 на сто от внесените осигурителни вноски на работещите по трудово правоотношение лица.

Бърза справка за декларираните данни може да се направи в Регистъра към АХУ, чрез търсачката се посочи ЕИК на адрес: <https://ahu.misp.government.bg/portal/se/>

Предстоящ семинар с управителите и счетоводителите на специализираните предприятия, членове на федерацията

В Държавен вестник:

<http://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=138917> е публикувана новата НАРЕДБА № РД-07-6 от 20 юни 2019 г. за реда за осъществяване на контрол върху изразходването на средствата от възстановени осигурителни вноски на работодатели, съответно органи по назначаване, специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания и трудово-лечебни бази, Обн.в ДВ бр. 51/28.06.2019 г.

В тази връзка, през м.септември 2019 г. НФРИ ще проведе практически семинар съвместно с експерти от АХУ, във връзка с казуси по новата НАРЕДБА № РД-07-6 от 20 юни 2019 г. за реда за осъществяване на контрол върху изразходването на средствата от възстановени осигурителни вноски на работодатели, съответно органи по назначаване, специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания и трудово-лечебни бази, Обн.в ДВ бр. 51/28.06.2019 г.

За деня, мястото и часа на семинара членовете на федерацията ще бъдат информирани допълнително.

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Работодателите могат да подават проекти по програмата за заетост на хора с увреждания до 13 август

Работодателите могат да подават проекти по Националната програма за заетост на хората с увреждания до 13 август. Предложенията се подават в Агенцията за хората с увреждания.

По програмата се отпускат до 10 000 лв. за финансиране на проекти за осигуряване на достъп до действащи или разкривани нови работни места за лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст. Финансират се и дейности за приспособяване на нови и съществуващи работни места за лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст. За всяко приспособено работно място работодателите могат да получат до 10 000 лв.

Получилите финансиране трябва да запазят заетостта на наетите хора за не по-малко от 36 месеца след сключването на договор за предоставяне на средствата. По програмата ще се отпускат средства и за квалификация и преквалификация, както и за обучение за професионално и служебно развитие на хора с увреждания. За тази цел работодателите ще могат да получат до 200 лв. за един работник. Общият бюджет на програмата за 2019 г. е 4,4 млн. лв.

Подробна информация за конкурсната процедура и необходимата документация можете да намерите на интернет страницата на Агенцията за хората с увреждания или на телефони 02/ 931 80 95 и 02/ 832 90 73.

Проектните предложения и изискваните документи се подават с придружително писмо в деловодството на АХУ. Всеки кандидат е длъжен да изиска входящ номер не по-късно от крайната дата за набиране на предложения. Полученият входящ номер доказва, че проектното предложение е подадено в срок.

Агенция за хората с увреждания /АХУ/ обяви конкурс за финансиране на проекти за Изграждане на достъпна архитектурна среда на културни, исторически, спортни обекти за хора с увреждания

Участници в конкурса могат да бъдат юридически лица - държавни, общински, стопански и неправителствени организации, регистрирани по българското законодателство, притежаващи или стопанисващи обектите.

Проектите се изготвят по Методика за финансиране на проекти за изграждане на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания на културни, исторически, спортни обекти, на основание чл.10, ал.3, т.8 от Закона за хората с увреждания.

Максималният размер на субсидията е диференциран за различните компоненти както следва:

Компонент 1 – осигуряване на външен достъп до обект – до 12 000 лв.;

Компонент 2 – приспособяване на вътрешна среда на обект – до 15 000 лв.;

Компонент 3 – изграждане на нови и преустройство на съществуващи повдигателни съоръжения – до 50 000 лв.

Конкурсната документация може да намерите в Интернет страницата на Агенцията в рубриката “Проекти и програми” – [Достъпна среда](#).

Проектните предложения с изискуемите документи се подават с придружително писмо в деловодството на АХУ по един от следните начини:

1. На място, в офиса на АХУ, на адрес: гр. София, 1233, ул. “Софроний Врачански” № 104-106, на електронен носител качени всички документи подписани и сканирани или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи. Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 06.08.2019 г.

2. Чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка с пощенско клеймо или чрез куриер, не по-късно от крайния срок за подаване на проектите за конкурса, на електронен носител качени всички документи подписани и сканирани или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи. Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 06.08.2019 г.

3. По електронен път, при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, или подписани и сканирани на посоченият електронен адрес на АХУ - e-mail: ahu_dostap@mlsp.government.bg. Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 06.08.2019 г.

Непосредствено след подаване на проектното предложение всеки кандидат е длъжен да изиска от АХУ входящ номер, с който е заведено проектното предложение в деловодната система, не по-късно от крайния срок за подаване на проектните предложения. Полученият входящ номер доказва, че проектното предложение е подадено в срок.

Телефони за справка в АХУ: 02/ 931 80 95, 832 90 73.

Агенцията за хора с увреждания /АХУ/ обяви конкурс за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания

Участници в конкурса могат да бъдат физически лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане.

Проектите се изготвят по Методика за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания.

Максимален размер на субсидията е до 20 000 лева.

Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 05.08.2019 година

Електронен адрес: ahu_ssd@mlsp.government.bg

Допълнителна информация:

Конкурсната документация можете да намерите на тази Интернет страница в рубрика: Проекти/Програми, самостоятелна стопанска дейност.

Проектните предложения с изискваните документи се подават с придружително писмо в деловодството на Агенцията за хората с увреждания /АХУ/ по един от следните начини:

На място, в офиса на АХУ, на адрес: гр. София, 1233, ул. "Софроний Врачански" № 104-106, на електронен носител / подписани и сканирани/ или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи. Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 05.08.2019година

Чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка с пощенско клеймо или чрез куриер, не по-късно от крайния срок за подаване на проектите за конкурса, на електронен носител /подписани и сканирани/ или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи. Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 05.08.2019година

По електронен път, при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, или подписани и сканирани на посоченият електронен адрес на АХУ - e-mail: ahu_ssd@mlsp.government.bg Краен срок за подаване на проекти: 17.30 часа на 05.08.2019година

Непосредствено след подаване на проектното предложение всеки кандидат е длъжен да изиска от АХУ входящ номер, с който е заведено проектното предложение в деловодната система, не по-късно от крайния срок за подаване на проектните предложения.

Телефони за справка в АХУ: 02/ 931 80 95, 832 90 73

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Промени в Наредбата за медицинската експертиза

В ДВ, брой 46 от 11 юни т.г. е публикувано ПМС № 139 от 6 юни 2019 г. за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза. Наредбата влиза в сила от 3 август 2018 г.

С промяната се одобрява новата формула за ТЕЛК, като границата за сумиране на заболявания пада от 80% до 50%. Промяната е резултатът от анализа на Министерство на здравеопазването на действащата наредба, която бе приета през август 2018 г. Той показва, че има оцетени пациенти, сред които и деца и затова е необходимо от допълнително прецизиране на текстовете при определяне на крайния процент трайно намалена

работоспособност (вид и степен на увреждане.) За промени настояваха и хората с увреждания, защото сегашните правила ощетяват пациентите. В момента заболяванията могат да се сумират, ако основното носи поне 80% намалена работоспособност, а съпътстващите - поне 50%, крайният процент в ТЕЛК се увеличава. С приетите поправки, обаче, това ще се случва при поне две заболявания с над 50% инвалидност, т.е. «когато са налице две или повече увреждания, за всяко от които в отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност (ТНР)/вид и степен на увреждане (ВСУ) е посочен отделен процент и най-малко две от тях са с определен процент ТНР/ВСУ - 50 или над 50 на сто, независимо дали са за заболявания от общ характер, или за заболявания с причинна връзка, оценката на трайно намалената работоспособност/ вида и степента на увреждане се определя, като се взема най-високият процент по съответната отправна точка на най-тежкото увреждане. Към него се прибавят 20 на сто от сбора на процентите на всички съпътстващи увреждания.

Лицата, които имат най-малко две заболявания с 50 и над 50% трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане могат да подадат заявление за преосвидетелстване в едномесечен срок от влизането в сила на това постановление.

Друг проблем в досегашните наредби беше липсата на проследимост и прозрачност, а от там и на ефективен контрол по отношение на вписаните в експертното решение заболявания, без кода за конкретното заболяване по Международна класификация на болестите (МКБ) - 10 ревизия, утвърдена у нас. С въвеждането на такова изискване ще се постига съответствие между оценката на трайно намалената работоспособност, степента на увреждане и обективното здравословно състояние на лицата с две или повече увреждания, ще се прецизира работата на ТЕЛК и ще се упражнява по-ефективен и строг контрол върху тяхната дейност.

Ето какви са измененията и допълненията в сега приетата наредба, разписани в Постановлението на Министерския съвет:

„§ 1. В приложение № 2 към чл. 63, ал. 3 „Методика за прилагане на отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност (вида и степента на увреждане) в проценти“ се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка IV се изменя така:

„IV. Когато са налице две или повече увреждания, за всяко от които в отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане е посочен отделен процент, и най-малко две от тях са с определен процент трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане – 50 или над 50 на сто, независимо дали са за заболявания от общ характер, или за заболявания с причинна връзка, оценката на трайно намалената работоспособност/вида и степента на увреждане се определя, като се взема най-високият процент по съответната отправна точка на най-тежкото увреждане. Към него се прибавят 20 на сто от сбора на процентите на всички съпътстващи увреждания.“

2. Създава се т. VIII:

„VIII. В експертното решение се вписва определеният по реда на т. III и IV процент на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане и съответният МКБ код на заболяването, а в мотивите на експертното решение се посочват всички съпътстващи увреждания със съответния МКБ код на заболяването и процент по съответната отправна точка съгласно приложение № 1.“ Преходни и заключителни разпоредби.“

Много важно е лицата с увреждания да се възползват от регламентираната възможност в § 3. на Постановлението, съгласно което „лицата, освидетелствани или преосвидетелствани

от ТЕЛК в периода от 3 август 2018 г. до влизането в сила на това постановление, имат право да подадат заявление-декларация за преосвидетелстване в едномесечен срок от влизането в сила на това постановление“. Така на практика ще бъдат защитени техните права и ще се премахне една несправедливост.

Едномесечният срок изтича на 11 юли 2019 г. Също така е важно да се знае, че според § 2. започналите и неприключили до влизането в сила на Постановлението процедури по извършване на медицинската експертиза се довършват пред ТЕЛК по реда на това постановление, а пред НЕЛК – по досегашния ред.

Изграждане на достъпна жилищна среда и осигуряване на лична мобилност и социално приобщаване на лицата с трайни увреждания

С действащия Закон за хората с увреждания от 01.01.2019 г. бе регламентирана нова мярка за подкрепа на хората с увреждания, която дава възможност за публично финансиране на дейности за изграждане на достъпна жилищна среда и за осигуряване на лична мобилност и социално приобщаване на лицата с трайни увреждания. Условието и редът за финансиране на тези дейности са определени с Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания, който е в сила от 1 април 2019 г. Въз основа на Правилника бе приета Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност, която е утвърдена със Заповед № РД01-544/14.08.2019 г. на Министъра на труда и социалната политика. В регламентираните условия е определено, че в допустимите за финансиране проектни предложения трябва да са предвидени единствено СМР за изграждане/поставяне на съоръжения за преодоляване на различни нива в съществуващите жилищни сгради и/или в прилежащите им външни пространства, но в рамките на урегулираните поземлени имоти, в които са разположени, (в т.ч. рампи, подемни платформи и асансьори, съответстващи на изискванията за достъпност по Наредба №4/2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания). За това следва да е налице одобрен инвестиционен проект и издадено разрешение за строеж/поставяне, при спазване на действащите правила и норми за достъпност. Съгласно Закона за устройство на територията съоръженията за достъпна среда на хората с увреждания в съществуващи сгради се изграждат или поставят въз основа на одобрен проект в съответствие с изискванията на наредбата Наредба №4/2009 г. и издадено разрешение за строеж или разрешение за поставяне. За издаване на разрешенията не се събират такси. Всеки инвестиционен проект подлежи на съгласуване и одобряване и е основание за издаване на разрешение за строеж. Разходите за изработената проектна документация (одобрена или неодобрена) от страна на кандидат-бенефициентите са за тяхна сметка, поради причината, че същите не са допустими за финансиране по Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност. Разходите за независим строителен надзор в проектирането и в строителството също не биха могли да бъдат финансирани по Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност, тъй като съгласно Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания по Компонент 1 „Достъпна жилищна среда“ на тази програма се финансира изпълнението на инвестиционни проекти за изграждане на достъпна среда в съществуващи жилищни сгради и прилежащите им

пространства, която се ползва безвъзмездно и по нестопански начин, т.е. извършването на СМР. Финансирането има заложен целеви характер. Кандидат-бенефициентите, които през 2019 г. не бъдат класирани със своите проектни предложения, ще имат тази възможност през следващите години.

Финансова подкрепа за закупуване на лично МПС

Правото и получаването на финансова подкрепа за закупуване на лично моторно превозно средство от хора с увреждания са регламентирани в Закона за хората с увреждания и в Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания. Преди всичко е необходимо на лицето с увреждане да бъде извършена индивидуална оценка на потребностите от такава подкрепа.

Съгласно закона, хората с увреждания имат право на финансова подкрепа в зависимост от потребностите им, определени в тяхната индивидуална оценка на потребностите от подкрепа, която е предназначена за компенсиране на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от вида и степента на увреждане и се състои от два компонента: месечна финансова подкрепа, съобразно степента на увреждането и целеви помощи, съобразно вида на увреждането. Покупката на лично моторно превозно средство спада към целевите помощи. Условието за това право са записани в чл. 74 на закона, според който хората с трайни увреждания, чието придвижване е затруднено, имат право на целева помощ за покупка на лично моторно превозно средство до четирикратния размер от линията на бедност за съответната година, ако средномесечният доход на член от семейството за последните 12 месеца е равен или по-нисък от линията на бедност. За 2019 г. линията на бедност в България е 348 лв. или размерът на помощта е до 1 392 лв. Хората с трайни увреждания получават тази помощ, ако отговарят и на следните допълнителни условия:

1. имат определена от ТЕЛК (НЕЛК) над 90 на сто вид и степен на увреждане или трайно намалена работоспособност, и
2. са работещи или учащи.

За придобиване на правото на такава целева помощ човекът с увреждане трябва да подаде заявление-декларация в дирекцията „Социално подпомагане“ с настоящ адрес, за да му бъде извършена индивидуална оценка, като за целта той трябва да попълни Формуляр за самооценка на потребностите от подкрепа. В него не е нужно да се попълва всичко, а само раздел 1 и специално раздел VII. „Социални взаимоотношения“. Там има две части, отнасящи се до условията за ползване на правото за закупуване на лично моторно превозно средство - съответно дали лицето учи или работи.

Въз основа на заключенията в индивидуалната оценка на потребностите директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за отпускане на целевата помощ за закупуване на лично моторно превозно средство. За Заповедта се уведомява писмено човека, подал заявление-декларация, в 7-дневен срок от издаването ѝ заедно с индивидуалната оценка на потребностите.

В Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания (чл. 80) са описани документите, които човекът с увреждане трябва да представи в дирекция „Социално подпомагане“, за да получи целевата помощ. Това са:

1. копие от свидетелство за регистрация на личното моторно превозно средство;

2. документи, удостоверяващи brutните доходи на семейството през последните 12 месеца;

3. документ, удостоверяващ осъществена покупко-продажба на моторното превозно средство.

Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице в 10-дневен срок от представяне на допълнителните документи издава заповед, с която отпуска или отказва мотивирано съответната целева помощ.

Изисква се деклариране на доход за ползване на правото. За доходния критерий ясна и точна информация се съдържа в Допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания § 1. По смисъла на закона: точка 19. "Доход" са всички brutни доходи на семейството, които са облагаеми по Закона за данъците върху доходите на физическите лица, както и получаваните пенсии, обезщетения, помощи и стипендии, с изключение на добавката за чужда помощ по чл. 103 от Кодекса за социално осигуряване, стипендиите на учащите се до завършване на средно образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст, както и помощите и средствата, получени по Закона за закрила на детето и Закона за социално подпомагане.

Т. 20 и т. 21. от Допълнителната разпоредба,
§ 1.

Съгласно точка 20. "Доходи за отпускане на целеви помощи" са всички приходи, произхождащи от: трудова дейност; дейности в областта на селското, горското и водното стопанство; продажба и/или замяна на движимо или недвижимо имущество; продажба на акции, дялове и други участия в търговски дружества и други форми на съвместна дейност; наем, рента и аренда; авторски и лицензионни възнаграждения; дивиденди и доходи от дялово участие; премии и награди от спортни състезания; обезщетения и помощи; пенсии; стипендии; месечни добавки и целеви помощи за деца; присъдени издръжки и други.

Важно е хората с увреждания да знаят кои приходи не се смятат за доход .

Съгласно т. 21. „Не се смятат за доходи при отпускане на целевите помощи: финансовата подкрепа; добавката към пенсиите за чужда помощ на инвалидите с намалена работоспособност над 90 на сто с определена чужда помощ; еднократната помощ при раждане по чл. 6 от Закона за семейните помощи за деца; хуманитарните помощи; еднократните компенсации към пенсиите или извънредните пенсии; добавките към пенсията на ветераните, доброволците и пострадалите, взели участие в Отечествената война, и на пострадалите при изпълнение на мисиите във военни контингенти на Организацията на обединените нации; допълнителната месечна компенсация към пенсиите на навършилите 75- или 80-годишна възраст; помощите, определени с акт на Министерския съвет; сумите, които настанените в специализирани институции за предоставяне на социални услуги получават като възнаграждение за участие в трудовотерапевтичен процес; финансовите средства и помощи, отпускани по реда на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето.“

Целевата помощ за закупуване на лично моторно превозно средство може да се ползва повторно след изтичането на 5-годишен срок от предишното ѝ получаване, при установена необходимост от това.

С пожелания за успешна седмица,

екипът на НФРИ